

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 132/2017-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. marca 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Marcelom Jurkom, PhD., Dominikánske námestie 11, Košice, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 a čl. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tdo 6/2016 z 22. augusta 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. novembra 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj

„navrhovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Marcelom Jurkom, PhD., Dominikánske námestie 11, Košice, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 a čl. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Tdo 6/2016 z 22. augusta 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol

- rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 10 T 27/2012 z 12. novembra 2012 uznaný za vinného zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 a 2 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol ako mladistvému páchatelovi uložený trest odňatia slobody v trvaní dva roky s podmieneným odkladom so skúšobnou dobou v trvaní tri roky,
- rozsudkom okresného súdu sp. zn. 7 T 55/2012 z 27. marca 2013 uznaný za vinného zo spolupáchatelstva pokračujúceho zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a podľa § 188 ods. 1 a 2 písm. d) Trestného zákona, za čo mu bol ako mladistvému páchatelovi uložený trest odňatia slobody v trvaní tri roky s podmieneným odkladom s probačným dohľadom so skúšobnou dobou v trvaní tri roky,
- trestným rozkazom okresného súdu sp. zn. 6 T 73/2013 zo 4. novembra 2013 uznaný za vinného zo spáchania prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní jeden rok.

Zo sťažovateľom predloženého potvrdenia

z 21. januára 2015 vyplýva, že sťažovateľ nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody 14. februára 2014 s predpokladaným ukončením výkonu trestu 11. februára 2020. Ústavný súd pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že okresný súd rozhodol o premene podmieneného trestu uloženého sťažovateľovi a o nariadení výkonu

trestu odňatia slobody vo veci vedenej pod sp. zn. 7 T 55/2012 uznesením zo 16. apríla 2014 a vo veci vedenej pod sp. zn. 10 T 27/2012 uznesením zo 4. júna 2014.

Proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 7 T 55/2012 z 27. marca 2013 sťažovateľ podal z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) dovolanie, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku ako podané neoprávnenou osobou.

Sťažovateľ namietané porušenie svojich v sťažnosti označených práv odôvodňuje najmä takto:

„1. Navrhovateľ sa dopustil zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a to tak, že dňa 24. júla 2011...

2. Navrhovateľ sa dopustil zločinu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) a § 20 Trestného zákona a to tak, že dňa 9. marca 2012 v čase okolo 21.20 hod...

3. Navrhovateľ sa dopustil zločinu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) a § 20 Trestného zákona a to tak, že dňa 9. marca 2012 v čase okolo 20.00 hod...

4. Navrhovateľ sa dopustil zločinu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) a § 20 Trestného zákona a to tak, že dňa 9. marca 2012 v čase okolo 20.00 hod...

5. Navrhovateľ sa dopustil zločinu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) a § 20 Trestného zákona a to tak, že dňa 9. marca 2012 v čase okolo 22.30 hod...

... Navrhovateľ bol za skutok uvedený vyššie v ods. 1 odsúdený rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 12. novembra 2012 pod sp. zn. 10T/27/2012. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 3. januára 2013.

... Navrhovateľ bol za skutky uvedené vyššie v ods. 2 až 5 odsúdený rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 27. marca 2013 pod sp. zn. 7T/55/2012. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27. marca 2013.

Okresný súd Košice I pri rozhodovaní o treste opomenul použiť ust. § 41 ods. 3 Trestného zákona, podľa ktorého ak súd odsudzuje páchatel'a za ďalší čiastkový útok, ktorý tvorí súčasť pokračovacieho trestného činu, za ktorého iný čiastkový útok bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok, ktorý už nadobudol právoplatnosť, zruší v rozsudku skorší výrok o vine o pokračovacom trestnom čine a trestných činoch spáchaných s ním v jednočinnom súbehu, celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú v uvedenom výroku o vine svoj podklad...

Vzhľadom na to, že proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 27. marca 2013 pod sp. zn. 7T/55/2012 bol prípustný ako jediný opravný prostriedok dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky, navrhovateľ použil tento opravný prostriedok a prostredníctvom svojho obhajcu namietal porušenie zákona vo svoj neprospech v ust. § 41 ods. 3 Trestného zákona a teda, že za skutky uvedené vyššie (skutky 1. - 5.) mu mal byť uložený spoločný trest a nie dva tresty popri sebe.

O dovolaní navrhovateľa rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky dňa 22. augusta 2016 uznesením pod sp. zn. 6 Tdo 6/2016 a to tak, že odmietol dovolanie navrhovateľa ako podané neoprávnenou osobou. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dovolanie podané podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku môže podať iba minister spravodlivosti.

... Navrhovateľ má za to, že aj keď sa dopustil spoločensky závadného konania za ktoré je pripravený niesť trestnú zodpovednosť, trest by mu mal byť uložený zákonným spôsobom.

V trestnom práve je potrebné vždy citlivejšie vnímať porušenie zákona, pretože toto sa veľakrát dotýka základných práv a slobôd, ako je tomu aj v prípade navrhovateľa. Navrhovateľovi mal byť zákonne uložený spoločný trest za použitia § 41 ods. 3 Trestného zákona, avšak nebol. Takto má navrhovateľ uložené dva tresty popri sebe, čo v prípade navrhovateľa znamená trest 2 roky za skutok opísaný v ods. 1 a 3 roky za skutky opísané v ods. 2 až 5, teda dokopy 5 rokov. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ bol v čase páchania skutkov mladistvý, vo výsledku sa javia oba uložené tresty po ich sčítaní ako neprimerane prísne. Presne pre tento účel zákonodarca uložil všeobecným súdom aplikovať § 41 ods. 3 Trestného poriadku.

Navrhovateľ v konaní pred všeobecnými súdmi nemal iný prostriedok nápravy k dispozícii ako podať dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky. Predovšetkým tento všeobecný súd mal usetriť dodržanie zákonnosti a zásah do základných práv navrhovateľa a zjednať nápravu zrušením pred ním napadnutého rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa zo dňa 27. marca 2013 pod sp. zn. 7T/55/2012.

Odmietnutím dovolania navrhovateľovi nezostalo iné, ako dožadovať sa ochrany svojich porušených základných práv pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo [REDAKOVANÉ]... zaručené článkom 17 ods. 1 a článkom 49 Ústavy Slovenskej republiky a zaručené článkom 5 ods. 1 a 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22. augusta 2016 vydaného pod sp. zn. 6 Tdo 6/2016 porušené bolo.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22. augusta 2016 vydaného pod sp. zn. 6 Tdo 6/2016 sa zrušuje.

Ukladá sa Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby vo veci dovolacieho konania vedeného pod sp. zn. 6 Tdo 6/2016 znovu konal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť navrhovateľovi trovy konania...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ v posudzovanej veci namieta porušenie svojich v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy, resp. práv podľa dohovoru napadnutým uznesením

najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, ktorým najvyšší súd dovolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 7 T 55/2012 z 27. marca 2013 (ktorým bola schválená dohoda o vine a treste uzavretá medzi prokurátorom a sťažovateľom ako obvineným, pozn.) odmietol podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku ako podané neoprávnenou osobou.

Najvyšší súd napadnuté uznesenie odôvodnil najmä takto:

„Proti vyššie uvedenému rozsudku podal obvinený prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie (vrátane jeho doplnenia zo 4. augusta 2015) z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Obvinený v dovolaní namietal, že súd sa pri ukladaní trestu neriadil dôsledne ustanovením § 41 ods. 3 Tr. zákona, v ktorom sú zakotvené podmienky na ukládanie tzv. spoločného trestu v prípade pokračovacieho trestného činu. Navrhol, aby dovolací súd rozsudkom vyslovil porušenie zákona v ust. § 41 ods. 3 Trestného zákona a súčasne zrušil napadnuté rozhodnutie Okresného súdu Košice I, sp. zn. 7T/55/2012 zo dňa 27. marca 2013 a prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

... Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že toto bolo podané neoprávnenou osobou v zmysle § 382 písm. b/ Trestného poriadku...

... Najvyšší súd Slovenskej republiky mal z obsahu spisového materiálu za preukázané (č. l. 567 - 568 súdneho spisu), že obvinený kladne zodpovedal pred súdom na verejnom zasadnutí na zákonom taxatívne stanovené otázky uvedené v ustanovení § 333 ods. 3 Tr. por. pod písmenami a/ až j/, t. j. vzdal sa okrem iného aj práva podať proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste riadny opravný prostriedok (odvolanie).

Podľa § 334 ods. 4 Tr. por., ak súd dohodu o vine a treste schváli, potvrdí to rozsudkom, ktorý verejne vyhlási. Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie ani dovolanie okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/.

Z dikcie ustanovenia § 334 ods. 4 Tr. por. vyplýva možnosť podať dovolanie proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste, avšak iba z dôvodu uvedenom v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Najvyšší súd poukazuje na rozhodnutie

Najvyššieho súdu, sp. zn. 2 Tdo 32/2007, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 6/2008 pod číslom 58, z ktorého vyplýva, že proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o schválení návrhu na dohodu prokurátora a obvineného o vine a treste a ktorý nadobudol právoplatnosť vyhlásením, môže podať dovolanie iba minister spravodlivosti z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a ods. 2 Tr. por.

Obvinený sa tým, že zákonom predpísaným spôsobom prejavil súhlas so schválením dohody o vine a treste okrem iného vzdal aj oprávnenia podať proti rozsudku súdu prvého stupňa riadny opravný prostriedok (odvolanie), v dôsledku čoho stratil aj oprávnenie podať proti takému rozhodnutiu dovolanie s poukazom na ustanovenie § 372 ods. 1 Tr. por.

Z tohto dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky, zistiac, že nebola splnená jedna zo základných podmienok pre podanie dovolania, dovolanie obvineného [REDAKOVANÉ] odmietol.“

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. napr. II. ÚS 19/05, IV. ÚS 233/09, IV. ÚS 801/2013).

Zo sťažovateľom vznesených výhrad, ktorých podstatná časť je citovaná v časti I tohto uznesenia, vyplýva, že sťažovateľ v odôvodnení svojej sťažnosti adresovanej ústavnému súdu namieta výlučne postup a rozhodnutie okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 T 55/2012, v ktorom mu podľa jeho názoru mal príslušný súd (v súvislosti s jeho predchádzajúcim odsúdením) uložiť spoločný trest podľa § 41 ods. 3 Trestného

zákona, a nie samostatný trest tak, ako to rozsudkom z 27. marca 2013 urobil. Sťažovateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, však v petite sťažnosti navrhuje vysloviť porušenie svojich v sťažnosti označených práv výlučne napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo jeho dovolanie ako podané neoprávnenou osobou odmietnuté bez vecného preskúmania dovolaním napadnutého rozsudku okresného súdu. Z odôvodnenia sťažnosti sťažovateľa pritom nevyplývajú žiadne jeho výhrady voči označenému uzneseniu najvyššieho súdu. Ústavný súd je v zmysle § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania, preto nemohol preskúmať ústavnú akceptovateľnosť rozsudku okresného súdu sp. zn. 7 T 55/2012 z 27. marca 2013, proti ktorému výlučne smerujú námietky sťažovateľa obsiahnuté v jeho sťažnosti.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a sťažovateľom namietanými skutočnosťami neexistuje príčinná súvislosť, ktorá by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohla viesť k záveru o porušení v sťažnosti označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

Nad rámec odôvodnenia tohto uznesenia považuje ústavný súd za potrebné poukázať na skutočnosť, že aj v prípade, keby sťažovateľ v petite sťažnosti navrhol vysloviť porušenie svojich práv aj rozsudkom okresného súdu sp. zn. 7 T 55/2012 z 27. marca 2013, ústavný súd by musel sťažnosť (doručenú ústavnému súdu 9. novembra 2016, pozn.) v tejto časti taktiež odmietnuť podľa § 25 ods. 2 (v spojení s § 53 ods. 3) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú. V okolnostiach posudzovanej veci by totiž ustálená judikatúra ústavného súdu (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010, IV. ÚS 58/2011), podľa ktorej dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu v prípadoch, ak sťažovateľ v predmetnej veci podal dovolanie, začne plynúť dňom doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolaní) a je považovaná za zachovanú

aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (v prípade sťažovateľa ide o rozsudok okresného súdu), nebola na vec sťažovateľa aplikovateľná. Trestný poriadok v § 334 ods. 4 výslovne ustanovuje, že proti rozsudku, ktorým súd schváli dohodu o vine a treste, nie je prípustné odvolanie ani dovolanie okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Sťažovateľom podané dovolanie proti označenému rozsudku okresného súdu z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku preto v okolnostiach posudzovanej nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy, ktorý by zákon sťažovateľovi poskytoval a na rozhodnutie o ktorom by mohla byť viazaná zákonom ustanovená dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. marca 2017